

สมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้*

LIFELONG LEARNING COMPETENCY IN DISRUPTIVE FOR
SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN SOUTHERN

พงศ์รัตน์ ธรรมชาติ

Phongrat Thammachat

ชวลิต เกิดทิพย์

Chawalit Kerdtip

วรลักษณ์ ชูกำเนิด

Woralak Chookamnerd

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University, Pattani Campus, Thailand

E-mail: thammachatdews@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างสมรรถนะ การเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ โดยวิธีวิจัยแบบผสมวิธี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเชิงยืนยันองค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู แบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบลิเคิร์ต (Likert rating scale) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .973 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair และคณะ อัตราส่วนตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่าง 1:20 จำนวน 960 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าองค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=7.30$, $df=4$, $p=0.12075$, $CFI=1.00$, $GFI=0.997$, $AGFI=0.989$, $RMR=0.0373$, $RMSEA=0.029$) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง 2) ยืนหยัดท่ามกลางความพลิกผัน 3) กรอบความคิด 4) ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์การพัฒนาวิชาชีพ และ 5) รู้เท่าทันเทคโนโลยีในภาวะพลิกผัน การสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู ผู้วิจัยได้ทำการยืนยันสมรรถนะการเรียนรู้

* Received April 13, 2022; Revised April 30, 2022; Accepted May 20, 2022

ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู ด้วยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ ด้วยเทคนิค MACR โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ลักษณะการประเมินเป็นระบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating system) 5 ระดับ ตั้งแต่ 0-100 คะแนน เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยและค่า พิสัย การวิจัยพบว่าสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ ได้แก่ 1) วางแผนกลยุทธ์ 2) ความเป็นพลวัต 3) กรอบความคิดเติบโต 4) เรียนรู้กับเทคโนโลยี 5) พัฒนาตนเอง 6) นวัตกรรม 7) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 8) ทักษะชีวิต

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การเรียนรู้ตลอดชีวิต, ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research article were to analyze the factors of lifelong learning and building lifelong learning competency in disruptive secondary school teachers in southern Thailand using the mixed method. The research instrument was a 5-Likert rating scale questionnaire, which was used as a confirmation questionnaire on lifelong learning competency in disruptive secondary school teachers with a coefficient of .973. The samples were teachers in secondary schools by determining the sample size according to the concept of Hair, et al. the ratio of variable to sample size equal to 1:20 for 960 people with a stratified random sampling approach. The researcher analyzed the confirmation questionnaire and found that the lifelong learning factor was consistent with the empirical data ($X^2=7.30$, $df=4$, $p=0.12075$, $CFI=1.00$, $GFI=0.997$, $AGFI=0.989$, $RMR=0.0373$, $RMSEA=0.029$). The results showed that the lifelong learning factor consisted of 5 factors as followed; 1) self-development for change; 2) persistence in the face of volatility; 3) conceptual framework; 4) use of technology to benefit professional development, and 5) staying up-to-date with technology in times of volatility. By building lifelong learning competency in disruptive learning for secondary school teachers, researchers have confirmed lifelong learning competency in reversals for teachers with a multi-faceted discussion meeting to find consensus using the MACR technique by 9 experts. The evaluation is characterized by a rating scale, that is, systematic evaluation, ranging from 0-100 scores to calculate the mean and the range. The results showed that lifelong learning competencies consist of 8 competencies including 1) strategic planning; 2) dynamic; 3) growth mindset; 4) learning with technology;

5) self-improvement; 6) innovation; 7) developing learning management, and 8) life skills.

Keywords: Competency, Lifelong learning, Teachers in secondary school

บทนำ

ท่ามกลางสังคมพลิกผันหรือ Disrupt Society สภาพสังคมในยุคที่กำลังเผชิญกับภาวะผกผันหรือที่เรียกว่า Disruption ด้านการพลิกผันทางเทคโนโลยี ทั้งด้านการสื่อสารที่จะเข้าสู่ยุค 5G การพลิกผันทางเศรษฐกิจ และในอนาคตจะเกิดภาวะการว่างงาน การพลิกผันทางธุรกิจ การพลิกผันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจะเกิดการช่วงชิงกลุ่มที่มีความสามารถ (Talent) โดยเฉพาะทางด้านความสามารถแบบปัญญาประดิษฐ์อย่างรุนแรง (AI Talent) และการพลิกผันทางศีลธรรมของจริยธรรม (Manarangsana, S., 2019)

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ทำให้คนในสังคมมีทักษะ และเจตคติที่ต่างไปจากเดิม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การเข้าถึงความรู้ทำได้ง่ายขึ้น เพื่อหล่อหลอมผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต โดยครูยุคใหม่จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน เป็นโค้ช หรือ ผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ วิธีคิดที่สามารถบูรณาการความรู้ และเชื่อมโยงความรู้สู่ชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เรียนได้นั้น ครูเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการผลักดัน ให้ก้าวไปข้างหน้า และบรรลุสัมฤทธิ์ผล การพัฒนาครูเพื่อเพิ่ม ศักยภาพครูให้มีสมรรถนะของครูยุคใหม่สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภายใต้การ “สร้างเด็กฉลาดรู้ ครูคุณภาพสูง ยกกระตือรือร้นการศึกษาไทย แข่งขันได้ด้วยฐานสมรรถนะ” (ชูกิจ ลิมปิจันทร์, 2564) สมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคม ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล รูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ คุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคล (Underlying characteristics) ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาท หรือตามสถานการณ์ ที่กำหนดให้ได้อย่างดีเลิศ สมรรถนะเป็นตัวแปรที่สามารถใช้ทำนายการประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งถือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ อีกทั้งเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น เป็นความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดบรรลุผลและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความรู้ (Knowledge) การเรียนรู้ทักษะ (Know - how) และเจตคติ ลักษณะนิสัยหรือบุคลิกภาพต่าง ๆ (Attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์

หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้จริง ซึ่งสะท้อนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการตนเอง การเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ความสามารถด้านดิจิทัล และพบว่าการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในวิชาชีพครูที่มีความสามารถแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการจัดกลุ่มของครู (Acar, I. H. & Ucus, S., 2017)

ในขณะที่กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ครูต้อง 1) รู้และเข้าใจในสิ่งที่สอน เข้าใจกระแสนิยมในโลกการศึกษา ตลอดจนนโยบายและหลักสูตร ติดตามข้อมูลข่าวสาร ด้านการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับโลก 2) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ ใช้กลวิธีสอนและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลสูงสุด ประเมินผลพร้อมกันให้คำแนะนำการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ให้ชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อช่วยการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้เกิดความเคารพซึ่งกันและกัน และยอมรับความแตกต่าง 4) พัฒนาตนเอง รู้จักตนเองและผู้อื่น เป็นมนุษย์ที่ดีทั้งชีวิตส่วนตัวและการทำงาน และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ ปุบุตรชา ที่พบว่า “ครู” เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ในระดับโรงเรียน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาคุณภาพของผู้เรียนจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู สมรรถนะและความเชี่ยวชาญของครู ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน การจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพจึงต้องพึ่งพาอาศัยครูที่มีคุณภาพ มีความเป็นครู และมีสมรรถนะที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (นเรศ ปุบุตรชา, 2561)

นอกจากนี้ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่งผลให้การเรียนการสอนทั่วโลกต้องปรับตัวขนานใหญ่ การออกแบบการศึกษาในอนาคตที่มีแนวโน้มมุ่งไปสู่แนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพราะเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด ทำให้คนต้องมีการเรียนรู้เพิ่มทักษะให้กับตนเองทั้งเพื่อการใช้ชีวิตและการทำงาน การเรียนรู้ในอนาคตมีความเป็นไปได้ในหลากหลายรูปแบบ การเข้าถึงความรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ปัญหาของการศึกษาจึงไม่ได้อยู่ที่เรื่องปริมาณและการเข้าถึงความรู้อีกต่อไป แต่เป็นเรื่องของทักษะการวิเคราะห์ การแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นและการศึกษายังคงเป็นหัวใจหลักสำหรับการสร้างคนที่มีคุณภาพให้กับโลกในอนาคต (จักรี เตจ๊ะวารี, 2564) ครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาและสมรรถนะครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ เพื่อเป็นสารสนเทศ นำไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้พัฒนาสมรรถนะครูในภาวะพลิกผันสำหรับครูให้มีคุณภาพของโรงเรียนและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคใต้
2. เพื่อสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียดและวิธีดำเนินการค้นคว้างานวิจัย 2 ตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) โดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงสำรวจ มาทำการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair, J. et al. ได้กำหนด 1 : 20 คนต่อหนึ่งตัวแปร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อหนึ่งตัวแปร ทั้งนี้ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบ จำนวน 48 ตัวแปร มากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้การสุ่มด้วยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ตามขนาดโรงเรียน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะตั้งแต่ระดับครูชำนาญการขึ้นไป จำนวน 960 คน (Hair, J. et al., 2010)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงสำรวจ นำข้อคำถามมาสร้างแบบสอบถามห้วงค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert R., 1967) ได้แบบสอบถามที่มีค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IC) อยู่ระหว่าง 0.71 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ .973 จำนวน 48 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดห้วงค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปร และค่าความโด่ง วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดโดยใช้โปรแกรม LISREL เพื่อตรวจสอบความตรงตามทฤษฎีหรือความสอดคล้องของโมเดลการวัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ค่าไค-สแควร์ (χ^2), ค่าสัดส่วน χ^2 / df , ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI),

2. ยืนยันและสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู โดยใช้การประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติด้วยเทคนิค MACR โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) มีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยยึดหลักการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี ผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณสมบัติดังนี้ 1) อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การบริหารการศึกษา 2) ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษานิเทศก์ ที่มีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป และ 4) ครู ที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ สลิดิติไช (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2546) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าพิสัย สังเคราะห์สมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวคิดของซึ่งประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) นำตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบมากำหนดเป็นตัวชี้วัด และสร้างเป็นหน่วยสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้จำนวน 8 หน่วยสมรรถนะ กำหนดเป้าหมายสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูนำแนวคิด OKRs ของ Doerr มา กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) และผลลัพธ์หลัก (Key Results) ทั้งนี้ในแต่ละหน่วยสมรรถนะจะมีวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยใช้ Key Results เพื่อระบุถึงแนวทางที่จะทำให้วัตถุประสงค์นั้นสำเร็จ (Doerr, J., 2018)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนเทคนิค MACR นี้ เป็นแบบประเมินความสำคัญของสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู ลักษณะการประเมินให้คะแนนเป็นระบบมาตราประมาณค่า (Rating system) ช่วงคะแนน 0 - 100 คะแนน โดยนำตัวแปรที่ผ่านการยืนยันในตอน 1 มาสร้างเป็นสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู แต่ละสมรรถนะมากำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ (Objective and Key Results) โดยใช้แนวคิดของ (Doerr, J., 2018) ได้จำนวน 8 สมรรถนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและพิสัยของรายการ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่ออภิปรายร่วมกันในการสรุปหาฉันทามติ ซึ่งในการประเมินรอบแรก พิจารณาประเด็นของรายการประเมิน โดยพิจารณาจากค่าพิสัย หากแนวทางใดมีค่าพิสัยกว้างคือ มากกว่า 40 ทำการประเมินรอบที่สอง ให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงคะแนนในแบบประเมิน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและพิสัย สำหรับการแปลความและสรุปผลข้อมูล คือ ความสอดคล้องของแนวทางที่ผู้ประเมินมีความเห็นสอดคล้องกันอย่างไร แท้จริง พิจารณาจากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 80 ขึ้นไป ค่าพิสัยไม่กว้างเกิน 60 - 100

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้อยู่ระหว่าง 0.81 - 1.45 ค่าดัชนีความสอดคล้องกัน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว

(AGFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าโมเดลผ่านเกณฑ์ตามข้อตกลงเงื่อนไขการวิจัยทำให้โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ลำดับที่สองได้ผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) การเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

ตัวแปรสังเกตได้ภายใน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าความคลาดเคลื่อน (SE)	ค่าสถิติ (t)	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R ²)
การพัฒนาตนเพื่อเปลี่ยนแปลง	0.414	0.012	34.504	0.792
ยืนหยัดท่ามกลางความพลิกผัน	0.451	0.012	36.895	0.860
กรอบความคิดเติบโต	0.415	0.013	32.433	0.732
ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์การพัฒนาวิชาชีพ	1.097	0.155	7.065	0.055
รู้เท่าทันเทคโนโลยีในภาวะพลิกผัน	3.989	0.237	16.834	0.273

$\chi^2=7.30, df=4, p=0.12075, CFI=1.00, GFI=0.997, AGFI=0.989, RMR=0.0373, RMSEA=0.029$

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบความกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ มีค่า χ^2 เท่ากับ 7.30 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.12075 แสดงให้เห็นว่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแปลงหมายถึง ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับโมเดลโครงสร้าง พิจารณาค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.825 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.000 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องอื่น ๆ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องกัน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.989 ดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก นอกจากนี้ค่าดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.029 ซึ่งวัดจากค่าที่เข้าใกล้ศูนย์แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเพื่อเปลี่ยนแปลง 2) ยืนหยัดท่ามกลางความพลิกผัน 3) กรอบความคิด 4) ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์การพัฒนาวิชาชีพ และ 5) รู้เท่าทันเทคโนโลยีในภาวะพลิกผัน มีความสอดคล้องกับ

ผลการศึกษาการวิเคราะห์เชิงยืนยันการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

2. ผลการสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต จากการนำตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบมาสร้างเป็นสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่ละสมรรถนะประกอบด้วยความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะของบุคคล (Attributes) นำแต่ละสมรรถนะมา กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) และผลลัพธ์หลัก (Key Results) ได้หน่วยสมรรถนะ ดังนี้ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) ความเป็นพลวัต 3) กรอบความคิดเติบโต 4) การเรียนรู้กับเทคโนโลยี 5) การพัฒนาตนเอง 6) นวัตกรรม 7) พัฒนาการเรียนการสอน และ 8) ทักษะชีวิต

ผลการหาฉันทามติ (MACR) การศึกษาสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ เพื่อยืนยันความสำคัญและความจำเป็นของสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการหาฉันทามติการสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

สมรรถนะ	รอบที่ 1		รอบที่ 2		ความหมาย
	\bar{X}	พิสัย	\bar{X}	พิสัย	
1. การวางแผนกลยุทธ์	77.35	40.00	82.54	40.00	มากที่สุด
2. ความเป็นพลวัต	80.10	42.86	82.01	37.14	มากที่สุด
3. กรอบความคิดเติบโต	79.58	46.67	81.43	40.00	มากที่สุด
4. การเรียนรู้กับเทคโนโลยี	80.07	40.00	81.06	40.00	มากที่สุด
5. การพัฒนาตนเอง	79.38	40.00	82.17	35.00	มากที่สุด
6. นวัตกรรม	79.57	40.00	81.06	40.00	มากที่สุด
7. พัฒนาการเรียนการสอน	79.15	42.86	81.06	40	มากที่สุด
8. ทักษะชีวิต	79.08	40.00	81.06	40.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	79.29	41.55	81.55	39.02	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคใต้ รอบแรกผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 79.29 มีค่าพิสัยเท่ากับ 41.55 โดยสมรรถนะที่ 2 ความเป็นพลวัต มีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 81.10 ค่าพิสัยเท่ากับ 42.86 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา สมรรถนะที่ 4 การเรียนรู้กับเทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 80.07 ค่าพิสัยเท่ากับ 40.00 ในระดับมากที่สุด และ สมรรถนะที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ มีความเห็นสอดคล้องกันน้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 77.35 ค่าพิสัยเท่ากับ 40

เมื่อพิจารณารายประเด็นที่มีค่าพิสัยเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามี 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 สมรรถนะความเป็นพลวัต ข้อ 2.2 ครูมีความรู้สึกว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรเสมอ มีคะแนนเฉลี่ย 78.83 และค่าพิสัย 60 ประเด็นที่ 2 ข้อ 2.5 ครูกระตุ้น จุดประกายความคิดให้เพื่อน ร่วมอาชีพ มีความตั้งใจ และความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ย 76.61 และค่าพิสัย 60 ประเด็นที่ 3 สมรรถนะกรอบความคิดเติบโต ข้อ 3.4 ครูเรียนรู้มาจากผลพลอยได้ในเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งโดยมิได้เจตนา มีคะแนนเฉลี่ย 74.39 และค่าพิสัย 80 ประเด็นที่ 4 สมรรถนะการเรียนรู้กับเทคโนโลยี ข้อ 4.1 ครูสังเคราะห์ข้อมูล จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 76.61 และค่าพิสัย 60 ประเด็นที่ 5 สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ข้อ 5.1 ครูพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการทำงาน สามารถนำวิธีการแก้ปัญหา มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ ใกล้เคียงกันได้ มีคะแนนเฉลี่ย 76.61 และค่าพิสัย 60 และประเด็นที่ 6 สมรรถนะพัฒนาการเรียนการสอน ข้อ 7.2 ครูสังเคราะห์ข้อมูล และรวบรวมแหล่งข้อมูล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ย 78.83 และค่าพิสัย 60

และในรอบสอง แต่ละประเด็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 81.55 และมีพิสัยเท่ากับ 39.02 โดยสมรรถนะที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 82.54 ค่าพิสัยเท่ากับ 40.00 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา สมรรถนะที่ 5 การพัฒนาตนเอง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 82.17 ค่าพิสัยเท่ากับ 35.00 อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน น้อยที่สุด ได้แก่ สมรรถนะที่ 4 การเรียนรู้กับเทคโนโลยี สมรรถนะที่ 6 นวัตกรรม สมรรถนะที่ 7 พัฒนาการเรียนการสอน และ สมรรถนะที่ 8 ทักษะชีวิต มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 81.06 ค่าพิสัยเท่ากับ 40

อภิปรายผล

จากการศึกษาสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง 2) ยืนหยัดท่ามกลางความพลิกผัน 3) กรอบความคิดเติบโต 4) ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์การพัฒนาวิชาชีพ และ 5) รู้เท่าทันเทคโนโลยีในภาวะ พลิกผัน อันเนื่องมาจากครุร่วมพัฒนายุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมาย เพิ่มขีดความสามารถในการทำงานสามารถ นำวิธีการแก้ปัญหา พัฒนา

กระบวนการคิด ปฏิบัติงานที่เป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง พัฒนาการออกแบบ การจัดกิจกรรมด้วยเทคนิคการสอนใหม่ ๆ บูรณาการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ ความจริงในสถานการณ์ที่ผันผวน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับปราชญ์ชุมชน สืบค้นความรู้ทางอินเทอร์เน็ต สังเคราะห์ข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เครือข่ายเทคโนโลยี ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาวิชาชีพทั้งในและนอกสถานศึกษา เผยแพร่นวัตกรรมทางวิชาชีพผ่านการออนไลน์ มีเจตคติทางบวกต่อองค์กร ชุมชน และสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับ จุฬารัตน์ จันทรประคอง และคณะ พบว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ตลอดชีวิตมี 7 องค์ประกอบ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย การพัฒนาตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติและการจัดการความรู้ (จุฬารัตน์ จันทรประคอง และคณะ, 2564) และเป็นดัง UNESCO กล่าวว่าครูยังคงมีบทบาทสำคัญ เป็นแนวหน้าด้านการศึกษาต่อไป AI คงไม่สามารถแทนที่ครูได้โดยเฉพาะบทบาทการสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาสังคมและอารมณ์ของผู้เรียนและครูจะเป็นผู้ตัดสินใจใช้เครื่องมือที่เป็น AI ในการจัดการเรียนการสอนว่าควรใช้เมื่อใด รวมทั้งการเข้าถึงจิตใจและประสบการณ์ภายในของบุคคลต้องมองลึกเข้าไปจนกระทั่งมองเห็นองค์ประกอบทั้งหมดที่ทำให้บุคคลตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต หนึ่งในนั้นคือ ความคาดหวัง ซึ่งเป็นความต้องการความอยากได้ ยังรวมไปถึงความปรารถนาที่ประกอบไปด้วยการปรารถนาต่อความรัก การยอมรับและการเติบโตด้านต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน ในวิชาชีพของตนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (UNESCO, 2019)

2. สมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ผลการยืนยันความสำคัญและความจำเป็นของสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสอดคล้องกันแต่ละประเด็น ดังนี้

2.1. สมรรถนะการวางแผนกลยุทธ์ โดยครูร่วมพัฒนายุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมาย พัฒนาหลักสูตรที่มีเป้าหมายสำหรับพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทชุมชน ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน สอดคล้องกับ Kahirol, et al. พบว่ามีโปรแกรมสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของสมรรถนะประกอบด้วยความรู้ เป็นสิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจ เป็นความรู้ด้านวิชาการ ทักษะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยให้บุคคลนำความรู้ที่นั่นไปใช้ได้ ครูต้องมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ระดับความสามารถของผู้เรียน เจตคติและค่านิยมที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออกมา คุณลักษณะด้านพฤติกรรมซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ความรู้และทักษะของบุคคลนั้น (Kahirol, M. S. et al., 2014)

2.2 สมรรถนะความเป็นพลวัต โดยครูใช้กระบวนการกลุ่ม ค้นหาวิธีการปฏิบัติงาน สามารถแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน ใช้เครือข่ายเทคโนโลยีร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาวิชาชีพทั้งในและนอกสถานศึกษา สร้างเครือข่ายผ่านระบบออนไลน์ ตระหนักถึงการเรียนรู้ร่วมกันกับภาคีเครือข่าย สอดคล้องกับ บุญช่วย ศิริเกษ พบว่าองค์กรที่มีวัฒนธรรมองค์กรแบบสร้างสรรค์และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วม วิธีคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้เป็นทีม และการเป็นบุคคลที่รอบรู้ การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21 เกิดจากปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ ความรู้ที่เพิ่มขึ้น การเข้าถึงเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การมีปฏิสัมพันธ์ในโลกที่เปลี่ยนแปลงทางด้านอุตสาหกรรม และความต้องการฝึกทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิต (บุญช่วย ศิริเกษ, 2560)

2.3 สมรรถนะกรอบความคิดเติบโต โดยครูมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มองถึงความเป็นได้ ใหม่ ๆ ในอนาคต เรียนรู้ แสวงหาโอกาส และทำทหายการเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ความรู้ ทักษะในวิชาชีพเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ ครูที่มีคุณลักษณะของตนเองในการเกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงที่มีการพัฒนาทางความคิดสูงขึ้น และพฤติกรรมที่แสดงถึงความพยายามที่มากขึ้น ไม่ท้อถอยต่อสิ่งที่ยากลำบากหรือเป็นอุปสรรคที่มีผลต่อจิตใจและการเรียนรู้ เมื่อครูเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ จะมีการตีความของเหตุการณ์ และมีการแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น ๆ โดยอาศัยรูปแบบของกรอบความคิดที่ต้นมีความเชื่ออยู่เดิม ทำให้แต่ละคนมีเป้าหมาย มีแรงจูงใจและคุณลักษณะอื่น ๆ กับการมีเป้าหมายที่ชัดเจน

2.4 สมรรถนะการเรียนรู้กับเทคโนโลยี โดยครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รู้ระบบเทคโนโลยี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และมีวิจารณ์ญาณแยกแยะข้อเท็จจริง จากสารสนเทศบนเครือข่ายออนไลน์ สอดคล้องกับ Demirel, M. & Akkoyunlu, B. ที่พบว่าครู้รับรู้ข้อมูลด้วยตนเองที่มีประสิทธิภาพ เป็นแนวโน้มจากการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การเรียนรู้จากการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งการเรียนรู้เทคโนโลยีประกอบด้วย 1) ทักษะการปฏิบัติ เป็นความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร และสื่อดิจิทัลทั้งในชีวิตประจำวัน การศึกษาและการประกอบอาชีพ 2) ทักษะการคิด เป็นความสามารถในการคิด ในลักษณะต่าง ๆ โดยเป็นการคิดขั้นสูงที่ซับซ้อนเพื่อเข้าใจ ประเมิน และสร้างสรรค์ในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร และสื่อดิจิทัล (Demirel, M. & Akkoyunlu, B., 2017)

2.5 สมรรถนะการพัฒนาตนเอง โดยครูพัฒนาตนเอง พัฒนาระบวนการคิด และการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ลักษณะเฉพาะของบุคคลมีความเชื่อมโยงกับประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานในการทำงาน คุณลักษณะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์เชิง

เหตุและผลต่อการมีประสิทธิผลของเกณฑ์ที่ใช้และ/หรือการปฏิบัติงานที่ได้ผลการทำงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม สมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลจากความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้ และ/หรือการปฏิบัติงานที่ได้ผลงานสูงกว่ามาตรฐาน

2.6 สมรรถนะนวัตกรรม โดยครูสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เผยแพร่ทางเครือข่าย วิพากษ์นวัตกรรม ทักษะสะท้อนคิด และสามารถปฏิบัติงานได้ดี สอดคล้องกับ Boomtham พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนกลายเป็นพลเมืองยุคดิจิทัลที่มีคุณภาพนั้น ครูจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจบริบทของสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างดี รวมถึงวิธีการใช้นวัตกรรมของเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ครูในศตวรรษหน้าต้องเป็นผู้ที่สามารถทำหน้าที่เป็นครูที่เชี่ยวชาญที่ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ แต่ยังสามารถใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางการเรียนรู้ในการทำงานอื่น ๆ ที่เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อผู้เรียน โรงเรียน วิชาชีพครู วงการศึกษาและสังคม (Boomtham, T., 2017)

2.7 สมรรถนะการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยครูเข้าถึงเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาการสอนออนไลน์ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เลือกสื่อเทคโนโลยี และออกแบบวัดประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับ กนิน แลวงค์นิล พบว่ากรอบแนวคิดสมรรถนะของครูใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาทางวิชาการ การพัฒนาสถานศึกษา และความสัมพันธกับชุมชน (กนิน แลวงค์นิล, 2561) และสอดคล้องกับ Acar, I. H. & Ucus, S. กล่าวว่า การพัฒนาทักษะให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องมีความรู้ด้านเนื้อหาและความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงให้นักเรียนเกิดกระบวนทัศน์ใหม่ ๆ ครูควรพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และปรับตัวให้เข้ากับโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ ทักษะการอ่าน ทักษะการคำนวณ ทักษะการสื่อสาร และทักษะ การใช้ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยให้การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพคิดอย่างมีวิจารณญาณแก้ปัญหา มีทักษะและความรู้เพื่อส่งเสริมผลกระทบของโลกาภิวัตน์และสังคมโลก (Acar, I. H. & Ucus, S., 2017)

2.8 สมรรถนะทักษะชีวิต โดยครูเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รู้ทันการเปลี่ยนแปลง มีทักษะชีวิต ฝ่าฟันอุปสรรค มีความรู้รอบด้าน มีเจตคติการทำงานเพื่อส่วนรวม เข้าใจสถานการณ์ ปัญหา การรับข้อมูลข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อภาวะพลิกผัน สอดคล้องกับ Almenara, J. C. & Osuna, J. B. ที่พบว่า การพัฒนาทักษะการสอนดิจิทัลเป็นความท้าทายที่คนรุ่นหลังต้องเผชิญและเป็นความท้าทายที่จะต้องเผชิญเมื่อเผชิญกับความก้าวหน้าทาง

เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่เราอาศัยอยู่เทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของคน และเป็นข้อกำหนดพื้นฐานในการทำงานและเลื่อนตำแหน่งในที่ทำงาน ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางดิจิทัลด้วยตนเอง และเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงาน การเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในสังคมปัจจุบัน (Almenara, J. C. & Osuna, J. B., 2018) และสอดคล้องกับ Aykac, M., KÖĞCE, D. & Korkut, P. ที่พบว่าการพัฒนาวิชาชีพครูจะเปลี่ยนไปตามเวลา ครูมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตนเอง ครูไม่ได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และความสามารถที่จำเป็นต่อศตวรรษอีกต่อไปแล้ว กลับเข้ามาเป็นเครื่องมือชี้แนะแนวทางในการเข้าถึงความรู้ด้วยตัวมันเอง ดังนั้นการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมในบริบทของการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความจำเป็นสำหรับแต่ละบุคคลในแง่ของความสำเร็จและการพัฒนาส่วนบุคคล การเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น การมีส่วนร่วมทางสังคมและการจ้างงาน (Aykac, M., KÖĞCE, D. & Korkut, P., 2020)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันสำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ทำให้ทราบถึงสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูโดยใช้สมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของครูและสามารถนำไปปรับใช้ให้กับตรงกับบริบทของตนเอง นอกจากนี้ส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ข้อเสนอแนะ ครูนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเอง เป็นแนวทางกำกับติดตามการเรียนการสอนสำหรับงานนิเทศภายในสถานศึกษา ในการศึกษาสมรรถนะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาวะพลิกผันของครู สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบในการพัฒนาครู เพื่อครูได้มีแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานวิชาชีพ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนิิน แลวงค์นิล. (2561). การพัฒนากรอบแนวคิดสมรรถนะของครูใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 13(1), 400-409.
- จักรี เตจ๊ะวารี. (2564). การศึกษาไทย: จุดเน้นเพื่อรับมือกับความท้าทาย. เรียกใช้เมื่อ 24 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/columnist/973744>

- จตุรรัตน์ จันทร์ประคอง และคณะ. (2564). องค์ประกอบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8(11), 244-258.
- ชูกิจ ลิมปิจำนงค์. (2564). ครูยุคใหม่สู่การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สิ่งจำเป็นที่ต้องมี. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2564 จาก https://www.ipst.ac.th/news/12598/teacher_ipst.html
- นเรศ ปุบุตรชา. (2561). สมรรถนะครูกับคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 2.1. วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 12(2), 255-267.
- บุญช่วย ศิริเกษ. (2560). การศึกษาวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง. วารสาร สมาคมนักวิจัย, 22(2), 65-80.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัลพับลิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซี-ทีซีเอฟ). กรุงเทพมหานคร: บริษัทออนป้า จำกัด.
- Acar, I. H. & Ucus, S. (2017). The Characteristics of Elementary School Teachers' Lifelong-Learning Competencies : A Convergent Mixed- Methods Study. EDUCATIONAL SCIENCES: THEORY & PRACTICE, 17(6), 1833-1852.
- Almenara, J. C. & Osuna, J. B. (2018). Los escenarios tecnológicos en Realidad Aumentada (RA): Posibilidades educativas. Aula Abierta, 47(3), 327-336.
- Aykac, M., KÖĞCE, D. & Korkut, P. (2020). A Thematic Analysis of Theses Made in the Field of Lifelong Learning with Pre-Service Teachers (2009-2020). Journal of Educational Sciences Research International E-Journal, 10(2), 1-20.
- Boomtham, T. (2017). Leadership in Digital Economy Era and Sustainable Development of Educational Organizations. Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok, 7(1), 218-223.
- Demirel, M. & Akkoyunlu, B. (2017). Prospective teachers' lifelong learning tendencies and information literacy self-efficacy. Educational Research and Reviews, 12(6), 329-337.
- Doerr, J. (2018). Measure What Matters. New York: Penguin Random House.

- Hair, J. et al. (2010). *Multivariate Data Analysis (7th ed.)*. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Kahiriol, M. S. et al. (2014). Competency of adult learners in learning : Application of the Iceberg Competency Model. *Social and Behavioral Science*, 204(2015), 326-334.
- Likert R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York: McGraw-Hill.
- Manarangsang, S. (2019). Thais Prepare for 6Super Disruption. Retrieved January 25, 2019, from <http://www.cp-eneews.com/news/details/cptalk/2898>.
- UNESCO. (2019). *Artificial Intelligence (AI) in Education: Challenges and Opportunities For Sustainable Development*. Retrieved August 6, 2021, from <https://en.unesco.org/artificial-intelligence/education>.